

המערבים זה בזה, פהודאזה לה' על חסד הדמים של האיש והאשה שזכו לילדים.%

רַבָּה מִיָּנִי אַחַד

יְבֻזָּה וְתַבְאָר שְׂבֻזָּמִים עִם רְבוּא גְּנֵי אֲדָם וְאֹמְרִים 'אֶלְקֵי הַצְּבָאוֹת', כִּי כָּאֲשֶׁר אוֹכְלִים יַחַד עִם רְבוּא גְּנֵי אֲדָם. מִתְעוֹרְרֵת בְּלִבָּנוּ הַתְּפִלָּה גְּדוּלָּה מִבְּנֵי הָאָדָם הַרְבִּים הַלְלוּ שֶׁה' יַצְרֵם וְיִמְקְיֵמָם בְּכָל עַת בַּפְּלֹאֲתָיו הַרְבִּים וּבְרַפְּת הַזְּמַן הַנִּעֲשִׂית 'יַחַד אֲתָם מִכְרִיזִים וּמוֹדִים לַה' שֶׁכָּל צְבָאוֹת בְּנֵי הָאָדָם הַלְלוּ הֵם מִתְקַמְמִים בְּכַח חֶסֶד ה' שֶׁל הָאֲכִילָה וּכְבִּיל, שֶׁעַל יְדֵי שֶׁהָאָדָם אוֹכֵל, הוּא מִקְבֵּל כַּח

הַגְּלִילִי מִהַפְּסוּקִים: "בְּמִקְהֵלוֹת בְּרַכּוֹ אֶלְקִים ה' מִמְּקוֹר יִשְׂרָאֵל", וְיָבִי עֲקִיבָא דָרַשׁ מִפְּסוּקֵי זֶה שֶׁאַפִּילוּ עֲבָרִים שְׂעִדִין לֹא נִזְלָדוּ אֲמָרוּ שִׁירָה עַל תֵּיבָם (בְּרַמְת 1), מִנְפָּאן יֵשׁ לְלַמֵּד שְׂאֹמְרִים שִׁירָה אֲפִילוּ עַל דְּבַר שְׂלֵא בָּא לְעוֹלָם, וּכְגוֹן שֶׁבִשְׂעֵת הָאֲכִילָה מוֹדִים עַל כֹּף שְׂעִתִּים לְבוּא לָנוּ יְלָדִים. וְהַעֲבָרִים שְׂעִדִין לֹא בָּאוּ לְעוֹלָם אֲמָרוּ אֵת שִׁירַת תֵּיבָם שֶׁהִיא עֲצֻמָּה שִׁירָה עַל הַעֲתִיד, כְּמוֹ שְׂפָתָיו: "אֲזוּ יִשִּׁיר מִשָּׁה" בְּלִשׁוֹן עֲתִיד, וְדָרְשׁוּ חֲזוֹ"ל שֶׁרַמְזוּה בְּכֹף הַשִּׁירָה שֶׁתִּהְיֶה לְעֲתִיד לְבוּא.

לְגַדֵּל יְלָדִים שֶׁהֵם הַצְּבָאוֹת הַלְלוּ, וְאֹמְרִים גַּם 'וַיֹּשֶׁב הַכְּרוֹבִים', הִינּוּ שֶׁה' שִׁשְׁכַּן בֵּין הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה, הוּא זֶה שֶׁמִּנְפָּתָה אוֹתָם לְהִמְשֵׁךְ הַדּוֹרוֹת. וְדוֹקָא בְּרְבוּא בְּנֵי אֲדָם וְאֹמְרִים אֲתָם, כִּי מִתְבּוֹנְנִים שֶׁכָּל הַרְבוּא בְּנֵי אֲדָם הַלְלוּ גְּנֵי אַבְרָהָם הֵם, אַף עַל פִּי שֶׁאַבְרָהָם הָיָה אֲדָם אֶחָד בְּלִבָּד, וּמוֹכַף בָּאִים לְהַתְּפִלָּה גְּדוּלָּה, וְכִמוֹ שְׂפָתָיו: "הַקְּטָן יִהְיֶה לְאֶלֶף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עֲצוּם", וְכָל זֶה בְּכַח הָאֲכִילָה שֶׁאָדָם אוֹכֵל וּמִתְקַמֵּם, וְאִם כּוֹ, וְזֶה הָאֲכִילָה הוּא עַת רְצוֹן לְהַתְּפִלָּה לְזִכּוֹת בְּזָרַע שֶׁל קִמְיָא. וְאֵת עֲנָנוּ הַשְּׂבַח בְּרַבּוּי הָאֲנָשִׁים דָּרַשׁ רַבִּי יוֹסִי

שְׁנֵי הַכְּרוֹבִים בְּבֵיתָךְ

וּבְאֵמִירַת "אֲשֶׁת חַיִל" עֲלוּ לְבַקֵּשׁ מִה' שִׁיזָּה לְאִשָּׁה טוֹבָה וְשִׁיזָּה לְהַתְּנַהַג עִמָּה כְּרַאָּי.

וּשְׁנֵי הַמַּלְאָכִים הֵם כְּנֶגֶד הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה, וְכִדְמַת זֹאת שֶׁמַּלְאָךְ אֶחָד הוּא טוֹב וְאֶחָד הוּא רַע, כֹּף בְּאִישׁ וּבְאִשָּׁה, שֶׁלְפָעִמִּים הָאִישׁ בְּדַרְגָּה גְּדוּלָּה וְאִשָּׁתוֹ בְּדַרְגָּה פְּחוֹת גְּדוּלָּה, וְלְפָעִמִּים לְהֵפֵךְ, שֶׁהָאִשָּׁה בְּדַרְגָּה גְּדוּלָּה יוֹתֵר מִהָאִישׁ, בְּכֹף שֶׁהִיא מוֹכֶנֶה לְסַבֵּל אֵת עַל הַבֵּית בְּסִבְלָנוּת וְלְדַאָּג לְהַכִּין לְבַעֲלָהּ וְלִלְדִיָּהּ בְּגָדִים יְקִיִּים וְאֶכָּל וְכו'. בְּנִמְצָנוּת וּבְמִסְרִוּת.

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם בְּכָל יוֹם

וְכִמוֹ שֶׁהַמַּלְאָכִים מִתְחַלְפִּים בְּתַפְקִידֵיהֶם וּבְשִׁמּוֹנוֹתֵיהֶם, כֹּף בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם אֵין קְבִיעוּת, וְלְפָעִמִּים הָאִישׁ גְּדוֹל יוֹתֵר בְּמַעֲלָתוֹ מִהָאִשָּׁה

בְּהֶאֱרַת פְּנִים וְלַהַתְּנַהַג בְּבֵיתוֹ בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת, כְּדִמְתָּ שְׁנֵי הַכְּרוֹבִים שֶׁהִיוּ סוֹכְכִים זֶה עַל זֶה וּמִסְמְלִים בְּכֹף עַל אֲהָבָה וְאַחֻזָּה שְׁלוֹם וְנִרְעוּת.

מִנּוּחַת הַעֲרָכָה

וְלָכוּ דוֹקָא בְּלִיל שְׂפַת הַמַּלְאָכִים מְלִוִּים אֵת הָאָדָם, כִּי בְּלִיל שְׂפַת אֲדָם שֶׁר אֵת פֶּרֶק "אֲשֶׁת חַיִל" שְׂבוּ הוּא מוֹדָה לַה' עַל הָאֲשֶׁת חַיִל שֶׁנָּתַן לוֹ, וְאֵף עַל פִּי שֶׁבְּכָל יוֹם רְאִי לְהוֹדוֹת לַה' עַל מַתְּנַת הָאִשָּׁה, בְּכָל זֹאת, בְּשִׂפָּתָה, כְּאֲשֶׁר הָאָדָם שׁוֹבֵת מִהַטְרָדוֹת שִׁישׁ לוֹ בִּימֵי הַחוּל, הוּא פְּנוּי יוֹתֵר לְהַתְּבוֹן וְלַהַעֲרִיף אֵת הַחֲסָדִים שֶׁה' עוֹשֶׂה עִמּוֹ וּבִפְרָט הוּא מַעֲרִיף אֵת חֶסֶד הָאִשָּׁה שֶׁקָּבַל, שֶׁבְּטוֹב לָכֵה הִיא מְסִיעַת לוֹ בְּכָל עֲנִיּוּ. וְגַם אֲדָם שְׂלֵא נִשָּׂא אִשָּׁה, הַמַּלְאָכִים מְלִוִּים אוֹתוֹ,

שְׁנֵי הַכְּרוֹבִים הֵם גַּם כְּנֶגֶד שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים [שִׁפְן הַמַּלְאָכִים נְקָרָאִים כְּרוֹבִים (רַמְבַּ"ם הל' יסוה"ב ב' ז') שְׂמֻלּוּיִם אֵת הָאָדָם בְּכָל לִיל שְׂפַת לְבִיתוֹ, וְאִם שֶׁלְחָנוּ עֲרוּהּ וּמִשְׁתַּעַת וְנָרָו דוֹלָק, הַמַּלְאָךְ הַטוֹב מְבָרֵךְ וְהַמַּלְאָךְ הַרַע עוֹנֶה אֲמֹן, וְאִם לְהַפֵּךְ לְהַפֵּךְ, וְהִנְנוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים בּוֹדְקִים בְּלִבּוֹ שֶׁל הָאָדָם הָאֵם הוּא מַעֲרִיף וּמְפִיר טוֹבָה עַל הַשְּׁלָחַן הָעֲרוּהּ בְּמִזְכָּרִים וְכָל טוֹב שֶׁה' נִתַּן לוֹ בְּכָל יוֹם וְהָאִם הוּא מְפִיר טוֹבָה לְבְּנֵי בֵיתוֹ שֶׁטוֹרְחִים לַעֲרֹף אֵת שְׁלָחָנוּ וְכו' הָאִם הוּא מַעֲרִיף אֵת הַמִּטְשָׁה וְהָאִם הוּא מַעֲרִיף אֵת הַיָּד לְדוֹק' שִׁזָּה הַמְּאֹרַע יַעֲיִים וְהַמְּאֹרַע שֶׁה' נִתַּן לוֹ כְּחִיּוּ.

וּשְׁנֵי הַמַּלְאָכִים הַלְלוּ שְׂמֻלּוּיִם אֵת הָאָדָם לְבִיתוֹ הֵם כְּנֶגֶד שְׁנֵי הַכְּרוֹבִים, וּבְלוּוֵי שֶׁלְחָנוֹ הֵם עֲצֻמִּים בָּאִים לְלַמֵּד אֵת הָאָדָם שֶׁרְאִי לוֹ לְבוּא אֵל בֵּיתוֹ

לְהַתְּנַהַג בְּבֵית כְּמוֹ מַלְאָךְ

בְּצִיּוֹר שְׂבֻכּוֹתֵת הַגְּלִילִי: רואים את מצוות הקבאים קרבו היולדת לבית המקדש. מהצד רואים את האיש שיש לו חסר הערכה כלפי אשתו.

כִּיֶּצֶד הָאִישׁ יְכוּל לְכַפֵּר עַל הַקְּפִיּוֹת טוֹבָה שְׁלוֹ?

עַל כֹּף בְּמַמְרָא 'הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה בְּבֵיתָךְ'

בְּצִיּוֹר שְׂלִפְנֵינוּ: הַמַּלְאָךְ מְגִיעַ לְבֵיתוֹ שֶׁל הַיהוּדִי בְּחִזְרוֹ מִבֵּית הַקְּנֶסֶת בְּלִיל שְׂפַת, וְרֹאֵה שֶׁבְּכָל הַשְּׂבֻעֵה הוּא הַדְּלִיק נֵר שֶׁל הָאֵרַת פְּנִים לְבְּנֵי בֵיתוֹ וְעָרָה אֵת שְׁלָחוֹ אֲכִילָתוֹ בְּקִדְשָׁה וּבִקְרִיאַת שְׁמִים וְעָלָה עַל מִסְתּוֹ בְּאֵמִירַת קְרִיאַת שְׁמֵם וּבִקְרִיאַת שְׁמִים כְּרַאָּי. וְלָכוֹ הַמַּלְאָךְ מְבָרֵכְו וְהַמַּלְאָךְ הַרַע עוֹנֶה אֲמֹן בְּעַל כְּרָחוֹ [וּבְצִיּוֹר שְׂבֻתוֹ הַמַּמְרָא הַרְאִישׁוֹן רואים את הַקְּפָרָה].

אִילוּ מַלְאָכִים שְׂאֲחָד טוֹב וְאֶחָד פְּחוֹת טוֹב שְׂנַמְצָאִים בְּתוֹךְ גּוֹיף בְּשַׁר וְדָם וּבְתַדִּיּוֹת בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְתַפְקִידֵיהֶם וּמַעֲמָדֵם מִתְחַלְפִּים מִפְּעַם לְפַעַם?

עַל כֹּף בְּמַמְרָא: 'שְׁנֵי הַכְּרוֹבִים בְּבֵיתָךְ'

עצות מתוקות

בימי ניסו מבקרים על האילנות 'שלא חסר בעולמו כלום, ומאודך יש לנו את ברכת 'מורא נפשות רבות וחסרוננו' שבה אפשר לכוון להורות לה' על החסרונות שהוא יתברך נתן בכני אדם. שם הם לתועלת ולטובה. שעל ידי החסרונות שבעיני אדם רוחם שפלה ואינם מויקים לבני אדם ולבריאיהם, אבל באמת תפקידה לא חסר בעולמו כלום והחסרונות נובעים ממה שרק נרמה לאדם 'שה' החסיר לו טובות מסימות, שזה נורר לו גם חסרונות ממש.

מתקוות שיחי

רבוננו של עולם זכנו לראות ולהבחין תמיד בחסרדי הרבים שעלינו ולא יהיה בלבנו שום תרעמת ומרמור על מה שנרמה בחסר לנו, אלא נאמין באמונה שלמה שאמת עושה עבורנו את הטוב ביותר ומה שחסר לנו גם זה הוא לטובתנו שכןראת כעת לא טוב לנו לקבל את אותה טובה, וכך נוכח להאריך ימים ושנים בנעמות

ובקרכת אליקים ולא חסר לנו כל טוב בהו ובכא, אמן סלה.

מרמזו גם על גני האג שהם פנגד שני המלאכים, שאם האדם זוכה והוא מלאך טוב שמברך, אזי המלאך הרע, הינו אשתו, שהאדם מוצא בה תמיד חסרונות ורע חלילה, היא עונה אמן, הינו שגם אם באמת יש בה חסרונות ומדות רעות, היא משתפרת ומתקנת את מדותיה ועונה אמן על דבריו ונכנעת לעשות את רצונו.

אבל אם האדם לא זוכה והוא חלילה פדגמת המלאך הרע, אזי אשתו שהיא המלאך הטוב, בעל פרחיה עונה אמן על דבריו ודופיו וקעסיו, ומתקיימים בו דברי תז"ל (ברכות כ) שאומרים, תבוא מארה לאדם שאשתו ובניו מברכין לו, והינו שמפני שהוא בעל מדות רעות, אשתו מכרתת היא לברך בביתו וללמד בביתה את דרך ה', וזהו חסרון לאדם שאשתו צריכה להשפיע את הרוחניות בבית, שהרי הנכון הוא שהאדם יהיה גדול בעבודת ה' והוא ילמד בביתו את הרוחניות והיה לאשה מה לקבל ממנו.

ולפעמים האשה גדולה יותר במעלתה מהאיש, והסבה שאין קביעות אצל המלאכים ובביתו של האדם, להראות שאין גדלה לפני ה', אלא פלם שיום לפניו יתברך.

ואמירת שלום עליכם שאומרים למלאכים הוא מכוון גם כנגד האדם בעצמו, אלא שאין אדם רואה את המעלות של עצמו ושל אשתו, לכן ה' עשה שהמלאכים מלוים את האדם ושיאמר עליהם שלום עליכם, כדי שילמד מן שפאשר הוא נכנס ויוצא מביתו, יאיר פנים תמיד ויברך את בני ביתו בשלום עליכם.

תהיה גדול בבית!

והמלאכים הללו בעצם נבראים ממועשיהם של האיש והאשה, ולפי מעשיהם בכל ימות השבוע נבראים להם מלאכים [כפויבא במהרש"א (מפלות) 1] שמקל מחשבה, דבור ומעשה של האדם ונבראים מלאכים, ואם זוכה האדם, המלאך הטוב מברך והמלאך הרע בעל פרחו עונה אמן, והדבר

מי מנהיג את מיי?

שורה ביניכם, יבזה הוא מביא את קדשת הפרוכים אל תוף ביתו.

הלקח מעובד אדם הגתי

"עבד אדם הגתי" נקרא נן משום שהוא היה משגט לוי והיה 'עובד' ה' שמוודה על הדם שגופו הדומה בצבעו לזון 'אדם' היוצא מ'גתו', ולמד את גני ביתו וילדיו שראוי ללמד מארון הברית שהקב"ה שוכן בתוף ביתנו, ולכן זכו שהתברכו בילדים רבים, ואשתו וכלותיו זכו לששה ילדים בפעם אחת.

וממנו למדו כלם שכל אחד צריך להכניס את ארון הברית לתוף ביתו, כלומר להנהיג את ביתו לפי רצון ה' המבאר בתורה הקדושה, והבינו שגם קדשת הפרוכים נמצאת בביתו של כל יהודי, והפרוכים הם האיש והאשה שה' שוכן ביניהם, והבינו שפאשר אדם חי את הדעת הזאת ומנהיג כף את ביתו, הוא זוכה לילדים ולכל טוב כמו שצקה עובד אדם הגתי.

הרגשתו של דוד בביתו

"דוד מכרפר בכל עז לפני ה'", מכרפר הוא ענין של קפיצה כלפי מעלה, ובכך דוד הרצה לעם שהארון מרים ומנשא את האדם, ודוד וכל בית ישראל מעלים את ארון ה', הם התעלה בעצמם בזכות ארון ה', ויכל דוד מהעלות העולה והשלימים, וכיוצא בזה כתוב: "ויכל משה את המלאכה", ויכל" הוא לשון של שלמות, שדוד הגיע לשלמות גדולה ו"ויברך את העם בשם ה' צבאות", שדוד ברך את כל העם, כדגמת הכהנים שמברכים את העם.

המעשה המבאר בנביא, מה שארע בעת שדוד מלפני הביא את ארון הברית, מלמדנו איך צריך להראות הבית היהודי, ששם מבאר שתוף כדי שהם שרו ושחקו לפני הארון. הארון נשמט מהבקר וצעה סרב שהארון יפול ולכן קא להחזיק בו ויצא עליו חרון אף ה' והוא מת.

וחרון אף ה' היה על קף שבהתקנת הארון הוא הרצה שפכזכול האדם הוא נושא את ארון תורת ה', בעוד שהאמת היא שהארון נושא את נושאי, הינו שאדם צריך לתת לתורה לכון אותו לפי דעת ה' האמתית ולא לכון את דרך התורה לפי הרצונות האישיים שלו.

תורה מכוננת

"ונרא דוד את ה' ביום ההוא ויאמר איך יבוא אלי ארון ה'", כלומר שדוד הבין ממעשה עזה שישנה טעות בלב העם שחושבים לכון הם את התורה, הינו להסות את דרך התורה לפי הרצון האישי שלהם, ולכן "ולא אבה דוד להסיר אליו את ארון ה'", אלא וישתו דוד בית עבד אדם הגתי", הוא הכניס את הפושן לביתו האישי של עובד אדם, כדי ללמד את העם שמתקליתו של ארון ה' הוא להכניס אותו לתוף ביתנו האישי ולרומם את כל מעשינו שבביתנו שיהיו כלם לפי רצון ה'.

ואדם שמתנהג בביתו לפי מה שהתורה מכוננת אותו ומכבד את גני ביתו ונוהר על לשונו שלא לדבר לשון הרע ויכילות או דברי הלפנת פנים ודברים הגורמים לחלישות הדעת לבני ביתו, ואזרבה הוא מדבר דברי חזק ועזיר, אזי השכינה

ולאחר שכל העם הלכו איש לביתו, כתוב: "וישב דוד לברך את ביתו", דוד בא לנהג בביתו לפני הפרוכים, ונתצא מיכל בת שאול לקראת דוד" ואתה לו שהיא היה נראה פ"אחד תרום" ומחמת נן היא צזה לו בלפה, כי לא רצתה זאת בבית שאול, אבל דוד השיב לה, "לפני ה'", כל מה שעשיתי היה "לפני ה'", ורמזו כאן גם שדוד הרגיש שהוא "לפני ה'" גם בעת שהוא מדבר עם מיכל אשתו.

תורה מרוממתו

ממשיך דוד ואומר למיכל: "אשר בחר בי מאביר ומקל ביתו", ששאול אמנם היה צדיק אבל רוח ה' סרה מעם שאול ובעתתו רוח רעה, ולכן שאול זכה לעולם הבא, כי כל מה ששעה היה מפני הרוח רעה ששורתה עליו וכאשר נפטר וסרה ממנו אותה רוח רעה, הוא נשאר נקי].

אבל ה' לא בחר בשאול, אף על פי שהיה מוסה בכל גופו ונתקב אל הפלים, אלא ה' בחר בדוד שדאג לכבוד ה' יותר מקבוד עצמו, ו"נקלתי עוד מאזת", ונקלתי הוא מלשון קלילות, הינו שדוד אומר לה שהיא נותן לתורה לכון אותו ולא הוא מכון את התורה על פי רצונו ולכן התורה רוממה אותו עד שהיא נעשה קל בפניו ולבו נשא את רגליו "והייתי שפל בעיני", הייתי שפל מאד לפעו ולקדך לפני ה' ולא דאגתי לכבוד עצמי.

הרה"ג ר' אליהו קאהן שליט"א, משגיח דשיבתנו

ענינו זה לשאל פוסק הדור מן בעל "שבת הלוי" (ח"ג סי' ס"ג), לגבי רב ומנהיג בעירו ששכח לקפד באחד הימים, מה יעשה בשאר הימים, כי הוא רגיל לקפד ברבים ואיך קבוד התורה ובזיון אם לא יקפד. והקריע שם שבמקום הדחק פנה דאיכא קבוד התורה ויכבוד הצבור, אפשר לקמה בדרבנו על דעת הראשונים שכל יום היא מצוה בפני עצמה ויקפד בשאר הימים בדרך, ולבני קפדו אין הדיון בו ויגן.

וזר ומקרה, אלא יקפד את הספירה הנכונה בלי ברכה, ובאר את השטעם לכך בב"י, משום שרוב הפוסקים סוברים שספירת העמר בזמן הזה היא מדרבנו.

שכח לקפד בלילה וביום, ימשיך לקפד בשאר הימים בלי ברכה (ש"ע חפס ח"ג), ואף אם ירצה לעבר לפני התבה כדי לברך ולקפד העמר בשביל להוציא אחרים ודי חובתם, אינו רשאי לעשות בו (פרי חדש).

הרה"ג ר' יוסף מאנדל שליט"א, ר"מ בישיבתנו

לשמר ולגדר את עצמו ואת בניו שלא להכשיל חלילה בשום אסור, והדברים אמורים בקרט בימי השקץ הלוהיטי, שעל האדם לשמר את עיניו ושללא להגיע למקומות שאינם הגונים מבחינה רוחנית, כי מלבד שהוא עצמו נזק מקו, יש עליו דיו עבדות להשפעה של רוח השמאה ושל תוצאותיה שגורם בכך לעולם כולו.

זאת לפי מה שכתוב בגביא על דוד: "ולא יעבו אביו מימי לאמר מדוע ככה עשית", שעל כל אב משלת החובה לחנך את בניו וליסרם בדרך מוסר באשר הוא רואה שבנו מתנהג שלא ראוי בפניו, אבל באשר הוא עשה את כל ההשתדלות שלו לחנך את בניו לדרך הישר, והכו משג פתח סוּרַת והלקח לחצב לו בורות נשברים, אינו גורם בכך חובה לאביו, כי לכל אדם יש בחירה והוא לבדו אחראי על מעשיו.

אמנם מקל מקום הרי אמרו חז"ל, 'כל ישראל ערבים זה לזה', ואיתא בגמרא (קידושין ט): 'העולם נדון אחר רבו והיחיד נדון אחר רבו', עשה מצוה אחת, אשריו שהקריע את עצמו ואת כל העולם לכך זכות, עבר עברה אחת, אוי לו שהקריע את עצמו ואת כל העולם לכך חובה', ואם כן, על כל אחד משלת החובה

ידוע מחלקת הראשונים אם ספירת העמר בזמן הזה היא מדרבנות או מדרבנו, שיטת הרמב"ם (הל' תמידו ומוספיו ז' כד) ועוד, שהיא מדרבנות, ושיטת בעלי התוספות (מנחות טו) והרא"ש (סוף פסחים) ועוד, שהיא מדרבנו שצוו לקפד וזכר למקדש וכדמשימו בו מלשון הגמרא 'זכר למקדש הוא'. מי שביום הרביעי לעמר ברה על דעת לקפד ארבעה ימים לעמר וטעה וסגסם חמשה ימים לעמר, פסק מן השלחן ערוך (חפס ו) שאינו

אמרו חז"ל (סנהדרין טו): 'קרא מזנה אבא, כלומר שהבו לפי מעשיו והליכותיו הטובים מזנה את אביו להתענג יותר בעולם הבא, ובענין זה יש להתבונן לגבי בו ששר מדרך הישר האם הוא גורם בכך חובה לאביו, ובפשטות יש לומר שאינו גורם חובה לאביו, שהרי כתוב: 'לא יומתו אבות על בנים', כי אמנם הסבה שהבו מזנה את אביו היא משום שהבו הוא מיוצאי חלציו של אביו, אבל זה עצמו הוא חדוש ואי אפשר ללמד מקו לצד השלילי שהבו גורם גם חובה לאביו.

ואפשר להמליץ על כך מה שאמרו חז"ל בדני קחו, וזכו לאדם שלא בפניו ולענינו, מוכים בשמים את האב אפילו שהבו עושה מצוות ומעשים טובים שלא בפניו של אביו, בכל זאת מנבים אותו על כל מעשה טוב שעושה, ומאידך 'אין חביו לאדם אלא בפניו' ולענינו יש לפקד

מחודת או מאהבה

בתפילה אנו קוראים לעם ישראל אהובים, כמו שאומרים 'על זאת שבחו אהובים ורוממו לקל' ומאידך נצינו שהנביא קורא לעם תרדים, כמו שנאמר: 'שמעו דבר ה' בתרדים אל דברו', והינו משום שמי שעושה את המצוות רק כדי לצאת ודי חובתו מפני שירא מעונש שמים בלבד, הרי שנאף לו רק השם 'תרו', שהוא ממלא את חובתו בלבד מפני 'תרו' מה', אבל אותם שהם בני תורה ודבקים בה' ונקימים את המצוות מאהבה ונקימים 'על זאת שבחו אהובים ורוממו לקל', שמשפחים את ה' 'יתברך בדרך הודאה והקרת הטוב לה', להם נאף גם השם 'אהובים', כי הם עובדים את ה' מאהבה והם אהובים ביותר לפני ה', כמו שאמרו חז"ל (סוטה לא): 'גדול העושה מאהבה יותר מן העושה מאהבה'.

פרותית מתוקים

איך נביא את קדשת הכרובים לביתנו?

הפתרון לחידה מונח בתוכן גיליון זה. ניתן לשלוח את התשובה לכתובת האי-מייל: 7885595@GMAIL.COM או בהודעה קולית בקו 'קול מתיקות': 073-313-4395. בצירוף שם, כתובת וטלפון | הווכה מפרשת ויק"פ: אריה לייב שאלון, בית שמש.

המשך מתיקות הניסים

תתפלל עלי שיחזר לי השפע ובלי נדר אתו לך חלק נכבד גם מהשפע שיהיה לי. השכן הודף לי הבטיח להתפלל עלי.

כאשר יבטיח בביתי בשעות אחר הצהרים, לפתע אני שומע דפיקות מבחלות על דלת ביתי, פתחתי את הדלת ובפתח עמדו ילדי השכונה שקראו לי בבהילות לבוא אחריהם, בדרך הם ספרו לי שתוך כדי המשחק שלהם, הם פתחו את הדלת של הפחוס של פועלי הבנין ולפתע הם ראו שם שקים וארגזים רבים של שוהן. מיד הם ברוו בין השכנים ואחד מהם אמר שנהא שהסחור הזאת שגת לי.

הגעתי אתם לשם וראיתי סימנים מבהקים שאכן זוהי הסחורה שלי והילדים עזרו לי להשיב את הכל לביתי ומיד הפרשתי בשפע מהכל לטובת השכן. באותו ערב הגיעו חוקרים שהקרו את הפועלים והם הודו וספרו איך ארע השד הזה, כמו שספרתי לפני כן. הדבר היה לי ללקח נפלא, שנאשר הקב"ה נותן לאדם שפע, עליו להתנהג בעין טובה ולהטיב גם לאחרים, שרק בדרך זאת נוכל לזכות לשפע גדול יותר ללא הפסדים.

ש. ז. רייזשיליס